

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2-6 A 11
00580 Helsinki
olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

19.4.2021

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@mmm.fi

Viite Lausuntopyyntö 9.4.2021 VN/9706/2021

Asia Valtioneuvoston asetus lohenkalastuksen määräaikaisesta kieltämisestä Tenojoen vesistössä

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön lausunto

Suomi ja Norja ovat uudistaneet ja vahvistaneet Tenojoen kalastussopimuksen ja siihen liittyvän kalastussäännön, joka astui voimaan vuoden 2017 kalastuskaudella. Tenon kalastussopimuksen 6 artiklan mukaan Suomen ja Norjan hallitukset tai niiden määräämät viranomaiset voivat sopia kalastussäännöstä poikkeavista määräyksistä, jos se on tarpeen kalakantojen tilan turvaamiseksi, heikentymisvaarassa olevien kalakantojen elvyttämiseksi tai kalakantojen tila sen sallii. Vuoden 2021 Suomen ja Norjan välisissä kalastussäännön poikkeusmääräyksiä koskevista neuvotteluista on yksimielisesti todettu lohikantojen voimakas heikentyminen. Tilanteen edellyttämien toimien osalta on todettu, että sopimuksen 5 artiklan mukaiset ennalta sovitut toimenpiteet ovat vaikutuksiltaan liian lieviä lohikantojen tilan heikkenemiseen nähden. Havainnot vesistöön nousseiden emokalojen määristä kertovat useissa tapauksissa havaintohistorian heikoimmasta tilanteesta. Akuuttiin tilanteeseen liittyy myös se, että lisääntymisen kannalta tärkeiden kahden- ja kolmen merivuoden emokalojen nousumäärä jää ennusteiden perustella hyvin alhaiseksi. Tästä syystä esitetään, että lohenkalastus kiellettäisiin rauhoittamalla lohi koko Tenojoen vesistössä kalastuskaudella 2021. Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa valtioneuvoston asetuksesta lohenkalastuksen määräaikaisesta kieltämisestä Tenojoen vesistössä. Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) esittää lausuntonaan seuraavaa.

Tutkimusten mukaan Tenojoen vesistöön nousevat lohikannat ovat havaintohistorian heikoimmassa tilassa. Vuonna 2020 jokeen nousi vain reilut 14000 lohta. Lohikantojen heikon tilan takia Suomen ja Norjan viranomaiset ovat päätyneet esittämään lohenkalastuksen kieltämistä kokonaan kaudella 2021 Tenojoen vesistön alueella, mukaan lukien pääuoma ja sivujokien alueet joihin lohi nousee. Lohikantojen tilaan vaikuttavat rajoitukset toteutettaisiin Suomessa säätämällä valtioneuvoston asetuksella voimaan maiden välisen neuvottelun sopimus (täsmennykset kalastussääntöön),

kieltämällä valtioneuvoston asetuksella lohenkalastus paikallisilta ja ulkopaikkakuntalaisilta määräajaksi (1.6.2021-20.8.2021) kokonaan Tenojoen vesistöissä ja muuttamalla Tenojoen sivuvesistöjen kalastusta säätelevää valtioneuvoston asetusta. Tavoitteena olevaan lohikannan tilan parantamiseen tähdätään kolmen eri asetuksen avulla. Kaikista kolmesta toisiaan tukevista asetuksista on annettu erillinen lausuntopyyntö.

SVK pitää tutkittuun tietoon perustuvaa kalastuksen säätelyä tarpeellisena ja kannattaa Tenon lohikantoihin kohdistuvan kalastuksen määräaikaista kieltämistä kantojen elvyttämiseksi. SVK korostaa kalastuksen rajoitustoimissa tasapuolisuutta kaikkien kalastajaryhmien ja eri pyydysten välillä. Norjalaisten lohenkalastuksen kieltäminen jokialueilla ja merellä on samassa yhteydessä ensiarvoisen tärkeää.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Olli Saari
toiminnanjohtaja